

Exam. Code : 103204

Subject Code : 1144

B.A./B.Sc. 4th Semester

PUBLIC ADMINISTRATION (Financial Administration)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—100

SECTION—A

Note :- Attempt EIGHT questions in about 50 words each, carrying 2 marks each. $8 \times 2 = 16$

1. Name the Finance Minister of India and his party.
2. What is role of Financial Committees of Parliament ?
3. What is importance of audit ?
4. Mention any two principles of Financial Administration.
5. Discuss nature of financial administration.
6. What is performance budgeting ?
7. Write a note on role of the Cabinet in budget.
8. Name the CAG of India.
9. How budget is prepared ?
10. Draw distinction between Budget and Financial Administration.

SECTION—B

Note :- Attempt SIX questions in about 4–5 pages, carrying 14 marks each. $6 \times 14 = 84$

1. Elaborate principles of Financial Administration in detail.
2. Examine scope and functions of Finance Commission.
3. Discuss purpose and principles of budget.
4. Explain the preparation and enactment of budget.
5. Throw light on methods of legislative control over finance.

6. Describe composition and functions of Public Accounts Committee.
7. Write a note on composition and functions of Department of Finance in Punjab.
8. Elucidate method of selection and removal of CAG, also discuss its functions.

(Punjabi Version)

ਭਾਗ—ੳ

ਨੋਟ :- ਕੋਈ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ। $8 \times 2 = 16$

1. ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।
2. ਸੰਸਦ ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ?
3. ਆਡਿਟ ਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਵਤਾ ਹੈ ?
4. ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸਿਧਾਂਤ ਦੱਸੋ।
5. ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
6. ਪ੍ਰਫਾਰਮਨਸ ਬਜਟ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
7. ਕੈਬਨਿਟ ਦੀ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
8. ਮੌਜੂਦਾ CAG ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।
9. ਬਜਟ ਕਿਵੇਂ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
10. ਬਜਟ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਦੱਸੋ।

ਭਾਗ—ਅ

Note :- ਕੋਈ ਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 4-5 ਪੇਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।

$6 \times 14 = 84$

1. ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
2. ਵਿੱਤ ਕਮੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕੋਪ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।

3. ਬਜਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
4. ਬਜਟ ਦੇ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
5. ਵਿੱਤ ਉਪਰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉ।
6. ਜਨਤਕ ਲੇਖਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
7. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
8. CAG ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(Hindi Version)

भाग-क

नोट :- कोई आठ प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर लगभग 50 शब्दों में दें। प्रत्येक प्रश्न के 2 अंक हैं। $8 \times 2 = 16$

1. भारत के वित्त मंत्री और उनकी पार्टी का नाम लिखें।
2. संसद की वित्तीय समितियों की भूमिका क्या है ?
3. लेखा परीक्षा का महत्व क्या है ?
4. वित्तीय प्रशासन के किसी भी दो सिद्धांतों का उल्लेख करें।
5. वित्तीय प्रशासन की प्रकृति पर चर्चा करें।
6. प्रदर्शन बजट क्या है ?
7. बजट में कैबिनेट की भूमिका पर एक नोट लिखें।
8. भारत के सी.ए.जी. का नाम लिखें।
9. बजट कैसे तैयार किया जाता है ?
10. बजट और वित्तीय प्रशासन के बीच भिन्नता स्पष्ट करें।

भाग-ख

नोट :- कोई 6 प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर लगभग
4-5 पृष्ठों में दें। प्रत्येक प्रश्न के 14 अंक हैं।

$$6 \times 14 = 84$$

1. वित्तीय प्रशासन के सिद्धांत विस्तारपूर्वक स्पष्ट करें।
2. वित्त आयोग के विषय-क्षेत्र और कार्यों का परीक्षण करें।
3. बजट के उद्देश्य और सिद्धांतों पर चर्चा करें।
4. बजट की तैयारी और अधिनियम की व्याख्या करें।
5. वित्त पर विधायी नियंत्रण के तरीकों पर प्रकाश डालें।
6. लोक लेखा समिति की रचना और कार्यों का वर्णन करें।
7. पंजाब में वित्त विभाग की संरचना और कार्यों पर एक नोट लिखें।
8. सी.ए.जी. के चयन और हटाने की विधि स्पष्ट करें, इसके कार्यों पर भी चर्चा करें।